

Redovisning Målinriktat Arbetsstipendium för Stand Up Performance Dance

I min ansökan 2012 skrev jag bl.a:

"En av de metoder jag vill lägga extra fokus på att utveckla är "Stand Up Performance Dance". "Stand Up Performance Dance" - är en metod utvecklad av danskonstnären Lia Haraki där man lånar principerna från Stand Up Comedy och applicerar dessa på dans och performance. Jag insåg när jag tog en workshop med Lia på Impulstanz att jag använt många av dessa principer i mitt koreografiska arbete utan att vara medveten om det. Jag vill nu förtydliga mitt eget arbete och skapa ramar för hur min form av "stand up performance dance" ser ut. Essensen i arbetet är att jobba självbiografiskt, men med friheten att "brodera" sin egen historia som man vill. På så sätt blir det inte utelämnande för en dansare/performer att berätta/dansa sin egen historia, "sanningen" är inte det intressanta utan den genuina kopplingen - att den fysiska upplevelsen av det som man berättar om har sina rötter i en själv. Intimitet, igenkännande, överraskningar och det faktum att man delar något med publiken istället för att framföra något för publiken är viktiga byggstenar."

Stand Up Performance Dance bygger på att de medverkande delar med sig av sig själva, sin personliga historia och sina egna erfarenheter på ett mer uttalat sätt. Överenskommelsen finns där tydligt från början vilket skapar trygghet för både koreografen och de medverkande. Mitt jobb som koreograf blir förutom att skapa verket, även att skapa en trygg miljö där de medverkande känner tillit att öppna sig och dela med sig av sig själva. Utan öppenhet och tillit finns det ingen process.

Kortfattad beskrivning av mitt arbete 2013 - 2015

Kärnan i "Stand Up Performance Dance" är som jag skrev i ansökan den personliga kopplingen till materialet som skapar en genuin känslomässig upplevelse på scen. Jag insåg därför att kärnan i mitt research arbete måste vara att utveckla ett medvetet och säkert sätt att leda dansare och performers genom personliga, emotionella processer. Genom workshops och privatlektioner med Stephen Rapport samt en 8 veckor lång masterclass med Jack Waltzer i "method acting" har jag nu utvecklat en helt annan förståelse för, och ingång i detta arbete.

Mitt egna research-arbete som var planerat till en intensiv period 2013 blev istället uppdelat över flera kortare perioder mellan 2013 - 2015 då jag hade mycket jobb som både dansare och koreograf - beställningsjobb från Danskompaniet Spinn och Göteborgs Stadsteater samt min egna produktion "Vem är starkast?" för barn som 2016 turnerar för tredje året i rad.

Jag är dock glad att det blev på det sättet för efter varje arbetsperiod av egen research/workshops/coachning har jag haft tid att låta mina erfarenheter sjunka in inför nästa etapp. Jag har dessutom haft tid att mogna som danskonstnär och koreograf då jag haft flera större uppdrag under dessa två år, på så sätt har min research kunnat växa och expandera tillsammans med mig.

METHOD ACTING med JACK WALTZER i Paris hösten 2015

Hösten 2015 tillbringade jag 8 veckor i Paris där jag efter audition studerade Method Acting - en amerikansk teknik för filmskådespeleri baserad på Stanislavskijs idéer kring skådespelarkonsten.

Jack Waltzer är en av de få som "var med när det började" och utbildade sig med grundarna av Metod Acting: Lee Strasbourg, Stella Adler och Sanford Meisner. Han är medlem av the Actor

Studio sedan 1966 och har undervisat skådespelare som Dustin Hoffman samt samarbetat med regissörer som Roman Polanski.

Mitt möte med Jack var oerhört omvälvande, fantastiskt lärorikt och intressant.

Method acting är för mig som dansens releaseteknik. Genom avslappning och utan att pressa sig själv till någon som helst form eller förutbestämd känsla jobbar man med "sinnliga samt emotionella minnen" som tar en in i omedvetna minnesvärldar och väcker reaktioner som sedan får ta sin egen väg. Skådespelarens arbete blir att observera sig själv, sin kropps reaktioner och sedan kanalisera känslan, precis som dansaren i release teknik kanaliserar kroppens energi i en organisk rörelse. Om man som dansare och performer har kapacitet att jobba organiskt med kropp, rörelse, tankar, känslor, text och sin relation till de andra på scenen samt publiken så ger det en enorm kraft!

Method Acting bygger på att man använder sina personliga erfarenheter och sensoriska minnen för att återkalla känslomässiga upplevelser. På detta sätt är varje upplevelse personaliserad och kopplingen alltid genuin och "äkta" - precis som jag söker i mitt arbete med Stand Up Performance Dance.

Hemligheten i Method Acting är dock att aldrig avslöja sina personliga historier och vad man använder för att nå en "äkta" upplevelse. Något som jag också redan hade en känsla för i mitt arbete med Stand Up Performance Dance och som jag även skrev i ansökan "*sanningen är inte det intressanta utan den genuina kopplingen - att den fysiska upplevelsen av det som man berättar om har sina rötter i en själv.*". Detta har blivit ännu tydligare för mig efter mitt arbete med Jack: att inte "avslöja" sina hemligheter men använda dem väl. Det skyddar integriteten hos dansaren/performer och möjliggör en total hängivelse.

Jag kommer ha enormt stor användning för Jacks metoder i mitt eget koreografiska arbete och ledarskap. Jacks pedagogik har gett mig tydliga verktyg för hur man jobbar strukturerat kring emotionella processer, utan att riskera att skada någon.

Denna klarhet har tidigare saknats mig då jag velat ha starkare emotionellt engagemang av dansare. Nu vet jag hur jag med tydlighet kan leda ett sådant arbete. Det kommer också hjälpa mig då jag koreograferar skådespelare då det har ökat min förståelse för skådespelarens inre process.

Workshops samt privat coaching med Stephen Rappaport 2013 - 2014

2013 - 2014 åkte jag regelbundet till Stockholm för workshops och coaching med Stephen. Stephen var även min konstnärliga rådgivare då jag skapade verket *Imagine* för *Danskompaniet Spinn 2013*. Hans arbetsmetoder har utvecklat mig både som performer samt koreograf och inte minst som konstnärlig arbetsledare.

Stevens arbete har lärt mig oerhört mycket om det konstnärliga ledarskapet. Hur jag på ett medvetet och respektfullt sätt kan "pusha" de medverkande att ta risker, våga ge sig hän, lita till sin intuition och därmed gå längre i sitt personliga uttryck än vad de gör på egen hand. Vi har alla vanor, mönster, trygga zoner och idéer om oss själva som människor och artister, därför behöver vi oftast den där extra knuffen för att ta oss förbi våra komfort zoner. Detta är inget nytt, koreografer och regissörer gör det hela tiden - men vissa gör det bättre. Med Stevens hjälp har jag verkligen utvecklats på det planet. Nu vågar jag gå mycket längre med mina idéer och visioner, jag nöjer mig inte förrän vi nått till de kvaliteter jag söker för jag vet att jag gör det på ett respektfullt och medvetet sätt. Ett stort steg i mitt arbete som koreograf!

Impulstanz i Wien 2013 samt 2015

Impulstanz i Wien är en festival jag besökt regelbundet sedan 2005, det är en vitamininjektion av ny inspiration samt en uppdatering om vad som sker på dansområdet runt om i världen. Jag har därför använt en del av mitt målinriktade arbetsstipendium till att ta workshops samt se föreställningar på Impulstanz sommaren 2013 samt 2015. Jag har dessa somrar tagit workshops med: *Benoit Lachambre*, *Inaki Azpillaga*, *Anaita Cordero* samt deltagit i LEAP dit jag var inbjuden som svensk representant av *Francisco Scavetta*.

Summering

Jag saknar utbildning inom koreografi och regi, jag har utvecklat mina egna metoder genom research och arbete. Inom dansen har verktygen funnits där och jag har känt mig trygg i mitt eget skapande men då jag velat ha mer emotionellt engagemang från mina dansare/performers, samt även börjat jobba med text har jag saknat både verktyg samt självförtroende att leda en process som verkligen går på djupet. Det har till stor del gått bra med performers som själva har erfarenhet och starkt intresse för den typen av arbete, men när processen fått motstånd (vilket alltid sker någon gång under en process) har jag inte vågat pusha tillräckligt. Jag har inte vetat hur jag ska komma åt det jag vill ha från de medverkande och har ibland gett upp min vision då jag egentligen borde stått på mig.

Efter mitt arbete med Stephen Rapport samt nu senast mina studier i Method Acting med Jack Waltzer har jag nu en helt annan kunskap och därmed trygghet i mitt ledarskap. Jag har verktyg att leda en process inte bara koreografiskt men även på ett emotionellt plan vilket är det som intresserar mig! Som koreograf med stort intresse för människans komplexitet och ett konstnärskap i gränslandet mellan dans och teater är den kunskapen outhärlig.

Gilda Stillbäck, Göteborg Februari 2016

Kompaniet SPINN <http://danskompanietspinn.se/>

Gilda Stillbäck

Foto: Per Englund